

โครงการสร้างสรรค์จิตรกรรมร่วมสมัยวัฒนธรรมสร้าง ลบ กลบ ฆ่า

The creative contemporary painting project of created, deleted, destroyed & killed culture

ปริทรรศ หุตางกูร*

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Paritat Hutangkoon*

Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

บทคัดย่อ

โครงการจิตรกรรมร่วมสมัยวัฒนธรรมสร้าง ลบ กลบ ฆ่า เป็นเสมือนการวิเคราะห์วิถีชีวิตในสังคมปัจจุบัน ที่มนุษย์ไม่เหลืออารมณ์ใดๆในการครุ่นคิดพิจารณา รวมทั้งความยับยั้งชั่งใจต่อความเปลี่ยนแปลงโดยใช้หลักเดิมๆของบรรพบุรุษและศาสนา เมื่อลองมองต่อไปถึงการเจริญเติบโตของวัฒนธรรมนี้ เราจะเห็นการเชิดชูบางสิ่งแต่เลือกกลบ ลบ หรือฆ่า บางสิ่ง และปรากฏการณ์ดังว่านี้ก็เกิดขึ้นซ้ำๆในสังคมที่มีทั้งนุ่มนวลและรุนแรงจนกลายเป็นความเคยชิน โดยมีบริบทสำคัญต่างๆที่มาบรรจบกันคือ รูปแบบวัฒนธรรมธุรกิจสมัยใหม่, รูปแบบสังคมที่มีจุดจบเรื่องคุณค่าของปรัชญาและทฤษฎีสังคมแบบเก่า, รูปแบบโลกาภิวัตน์ที่ทำให้ศรัทธาชาติคลอนแคลน, รูปแบบเฉพาะการเมืองไทย โครงการนี้จึงเสมือนการตั้งประเด็นเพื่อพิสูจน์ความหมายตื้นลึกตามแนวคิดนี้ โดยมีเป้าหมายต่อไปคือการนำแนวคิดไปสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมเพื่อยังถึงสังคมดังกล่าว ซึ่งจะดีหรือประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงไร อย่างน้อยในส่วนของการสร้างสรรค์ที่อิงกับการค้นคว้าทางวิชาการเพื่อการสร้างสรรค์จะนำไปสู่ความเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยแจ้งอุณหภูมิจากสังคม เพื่อประโยชน์ต่อการหาทางออกทางด้านสังคมวิทยา หรือ สังคมศาสตร์ ในมิติอื่นๆต่อไป

คำสำคัญ : จิตรกรรมร่วมสมัยแบบ สร้าง ลบ กลบ ฆ่า, วัฒนธรรมสร้าง ลบ กลบ ฆ่า

Abstract

The contemporary painting project “Create, Delete, Bury, Kill” culture is like a virtual lifestyle analysis in today’s society, where humans do not rest to ponder, consider, including restrain themselves from the go-down changes using the traditional principles of ancestors and religions. By looking at the growth of this culture, we will see the glorifying something, but choose to bury, delete or kill something in both gentle and violent ways, that we can say, coming from the patterns of the business in the globalization world, the ignorance of the old philosophy and social theory’s value, the blown away faith of nation in the days of globalization, and the particular form of Thailand’s politics. This project is a trial to discuss about these phenomena and finding out the shallow and deep meanings of them, expressing in the forms of paintings, whether successful or not, at least in the part of the creation based on the academic research, this may help us to clarify the temperature of our society and see the “way out” in term of social science or other dimensions.

Keywords : Contemporary Art, “Create, Delete, Bury, Kill” culture

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)

Email : paritat_hut@nstru.ac.th

ภายใต้กติกาประชาธิปไตยคือเนื้อร้ายแบบผูกขาดสภา สิ่งขัดแย้งกันได้ถูกยกระดับเป็นเรื่องการเมืองจนยากจะแก้ไขเพราะต่างฝ่ายต่างสร้างวาทกรรมหามวลชน สถาบันการศึกษาตกต่ำอยู่ในโลกธุรกิจ เยาวชนไร้คุณภาพ ขนบพฤติกรรมพลท้อถิ่นครอบงำไปพร้อมๆ กับทุนเสรีที่ขยายไปทั่ว และนี่คือสภาพประเทศไทยที่มีศูนย์กลางที่อำนาจรัฐกำลังผลักดันรุกรับอย่างน่าเป็นห่วง อำนาจรัฐในอีกทางหนึ่งก็คือผลประโยชน์สูงสุดที่ต้องเอาชนะทางการเมือง ไม่ต่างอะไรกับการเอาชนะกันทางธุรกิจ

โครงการนี้จึงเสมือนเป็นการชุบประเด้นนี้เพื่อพิสูจน์ความมีอยู่จริงตามระเบียบวิธีวิจัย เพื่อจะนำผลที่ได้ไปสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมในวิธีแบบร่วมสมัยที่จะหยั่งถึงสังคมดังกล่าว โดยลักษณะของความเป็นศิลปะร่วมสมัยก็จะเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ต้องพัฒนาขึ้นมาพร้อมๆ กับการคิดวิเคราะห์ เนื่องจากความหมายของคำว่าร่วมสมัยมีความเปิดกว้างต่อการทำงาน ซึ่งจะแตกต่างออกไปจากยุคประวัติศาสตร์ศิลป์ที่มีความหมายชัดเจนและค่อนข้างนิ่ง โดยผู้เชี่ยวชาญทางศิลปะได้พยายามให้นิยามคำว่าศิลปะร่วมสมัยไว้ในหลายๆ ลักษณะที่น่าสนใจ ซึ่งขอนำเสนอดังนี้

ศิลปะเป็นภาษาแห่งขึ้นอยู่กับกาลเทศะ แม้ศิลปะจะประกอบด้วยความงาม, อารมณ์ความรู้สึก และความคิด แต่ผลงานที่ร่วมสมัยจะขึ้นอยู่กับกาลเทศะปัจจุบันอันอาจจะหมายถึงบริบท สังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่อยู่รอบรอบเราในตอนนี้ (Tangchalok, I., Teaching Guidelines and Advanced Painting Creations)

ศิลปะแบบคิตหลังสมัยใหม่ เป็นการเชิดชูการผสมผสานรูปแบบ ที่ส่งผลให้เกิดศิลปะประเภทใหม่ ๆ ที่มีความแปลกประหลาดแต่น่าสนใจ ทั้งสามารถแสดงการหยอกเย้าผู้ชมและตัวผู้สร้างเอง โดยหยิบจับภาพชีวิตอันแสนธรรมดา หรือภาพลักษณ์ที่เป็นตัวแทน อุดมคติทางสังคมหรือประวัติศาสตร์มาแสดงออกในงานศิลปะ

ศิลปะร่วมสมัยที่โอบอุ้มรสนิยมสาธารณะ ซึ่งแปลว่าการนำศิลปะที่ต่ำชั้นกว่าศิลปะชั้นสูง เช่น ภาพหรือเรื่องราวจากสื่อชีวิตประจำวันที่มีวลชนนิยมเสพ ตัวอย่างเช่น การ์ตูน ภาพยนตร์โทรทัศน์ นิยายโรมานซ์ งานโฆษณา ภาพข่าว เหตุการณ์ทางหนังสือพิมพ์ กราฟฟิตี้ เป็นต้น มาผสมผสานในการทำงาน (Akkabut, W., Postmodern art)

ศิลปะร่วมสมัยที่มีอาจกำหนดขอบเขตแค่ไหน? อย่างไร? ศิลปะร่วมสมัยนั้นยากที่จะบอกขอบเขต แต่อาจแจ้งลักษณะงานว่า การนำเสนอานมักมีลักษณะแบบเชื่อมต่อ คือเชื่อมวิธีการ เชื่อมแนวคิด เชื่อมเนื้อหาที่ทำหายประเพณี เชื่อมความฝ่าฝืนตื้อตึงต่อค่านิยมอย่างง่าย ๆ ศิลปินจะต้องสำรวจแนวความคิด ตั้งคำถามและการปฏิบัติการของตนกับจุดประสงค์เพื่อความเข้าใจต่อการมีอยู่ กระทั่งสามารถกลับตามองเห็นอนาคตในงานของตน แต่ปัญหาที่ใหญ่ที่สุดของการทำงานศิลปะร่วมสมัยคือ ศิลปะร่วมสมัยมีจุดประสงค์ที่จะเข้าใจช่วงเวลาปัจจุบัน แต่ช่วงเวลาปัจจุบัน ณ บัดนี้ก็คือ fragmente หรือความแตกสลาย หรือเป็นรูปทรงที่คลาดเคลื่อนไปหมด ดังนั้นแล้วการสร้างผลงานที่เปิดโอกาสให้อ้างถึงหลายสิ่งมากมายหลากหลายเพื่อการนำเสนอ จนบางครั้งประเด็นคำถามก็ยังดูเหมือนกระแสม อย่างไรเสียศิลปะร่วมสมัยก็ได้ยืนหยัดขึ้นมาและส่งอิทธิพลถึงมุมมองถึงความเกี่ยวข้องต่อโลกนี้ แต่ด้วยความฉาบฉวยของยุคสมัยในอนาคตสิ่งใหม่ๆ ก็เข้ามาแทน และความชัดเจนก็เบลอลงอีกครั้ง (Alias of Ksenija Pantelić, what-is-contemporary-art)

วัตถุประสงค์

1. ต้องการสร้างผลงานจิตรกรรมให้เป็นภาพแทนของวัฒนธรรมสร้าง ลบ กลบ ฆ่า
2. ต้องการสำรวจวัฒนธรรมสร้าง ลบ กลบ ฆ่า เพื่อประโยชน์ต่อการแสวงหาทางออกทางด้านสังคมวิทยาหรือสังคมศาสตร์ในมิติอื่นๆต่อไป
3. ต้องการสร้างองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีความล้ำหน้า

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านปริมาณ

1. เป็นภาพผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยจำนวน 5 ภาพ ขนาดไม่ต่ำกว่า 120x120 ซม.
2. มีการเผยแพร่ในลักษณะสารคดีการทำงาน
3. มีการเผยแพร่ในลักษณะแสดงนิทรรศการร่วมกับศิลปินที่มีแนวความคิดใกล้เคียงกัน
4. เป็นผลงานเทคนิคผสมผสาน

ด้านคุณภาพ

1. นำเสนอเนื้อหาทางวิชาการที่มีความใกล้เคียงกับที่มาและความสำคัญของปัญหา
2. ค้นหาเทคนิคจิตรกรรมร่วมสมัยที่สอดคล้องกับแนวความคิดโครงการ

วิธีการดำเนินงาน

3.1 วิเคราะห์แนวความคิดวัฒนธรรม สร้าง ลบ กลบ ขำ

จากแนวคิดที่นำมาสนับสนุนสามารถสรุปแนวความคิด ได้ดังนี้

การสร้าง หมายถึง การสร้างแบรนด์, การสร้างจิตวิญญาณสมัยใหม่, การสร้างเทคโนโลยีการ์ตูน ,สร้างกลุ่มเป้าหมายวัยรุ่น, สร้างเนื้อสร้างตัว, สร้างวาทกรรมใหม่, สร้างความทันสมัย โดยมีวัยรุ่นทั่วโลกเป็นกลุ่มเป้าหมายในการสร้างกระแส เพราะวัยรุ่นไม่เคยยึดติดทั้งได้สละความเป็นชาติ ค่านิยมและวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมนี้ออกกราวแพ้น้ำลายสมัย

การลบ หมายถึงในมิติของธุรกิจที่ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ ก็ต้องมีการลบหรือลดคุณค่าความศรัทธา ความเป็นชาติ ความเป็นเชื้อชาติ ประเพณี และวิถีชีวิตอื่นๆให้เจือจางลงไปจนถึงจุดที่ต้องการ จึงง่ายต่อการแสวงหาผลประโยชน์

การกลบ อาจหมายถึงสภาพที่มีทิศทางจิตวิญญาณกำลังโดนกลบให้ตกต่ำ จนแทบสังเกตไม่เห็น เพราะสิ่งที่มากลบคือสิ่งสร้างสมัยใหม่ ที่มีความสำคัญเทียบเคียงกับสถาบันที่เป็นตัวแทนคุณค่ามนุษย์ เช่น ศาสนา, โรงเรียน, มหาวิทยาลัย อันเป็นตัวบ่มเพาะความคิดเยาวชน ให้ตกต่ำลงด้วยวาทกรรมทางธุรกิจ และเมื่อเยาวชนก็ไร้คุณภาพ ชนบทถูกอิทธิพลท้องถิ่นครอบงำไปพร้อมกับทุนเสรีที่ขยายตลาดไปทั่ว จึงง่ายต่อการแสวงหาผลประโยชน์

การขำ หมายถึงการขำคู่ขัดแย้งในระดับทำลายล้างจนไม่สามารถมีที่ยืน ด้วยการขำความหมาย และในยุคที่ความหมายไร้ค่ากว่าภาพลักษณ์ที่เตะตามีสีสันบวกวาทกรรมทันสมัย และใน “ยุคของการทำลายความหมาย” การตอบคำถามใดๆจะถูกยกย่นย่อมาเหลือแค่คำตอบว่า ใช่ หรือ ไม่ใช่

3.2 วิเคราะห์รูปแบบ+เทคนิคทางศิลปะที่สามารถสื่อถึงวัฒนธรรม สร้าง ลบ กลบ ขำ

ในส่วนของการทำงานจิตรกรรมร่วมสมัยเพื่อให้สอดคล้องกับประเด็น วัฒนธรรม สร้าง ลบ กลบ ขำ โดยข้าพเจ้าได้นำข้อมูลในทุกหัวข้อในประเด็นจิตรกรรมร่วมสมัย มาสังเคราะห์เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานดังนี้

การสร้างในงานจิตรกรรม หมายถึงการจำลองภาพสัญลักษณ์ขึ้นมา โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหา วัฒนธรรม สร้าง ลบ กลบ ขำ รูปแบบอาจเป็นภาพวัยรุ่น, ภาพจากประวัติศาสตร์ ฯลฯ

ภาพที่ 1 ภาพจากประวัติศาสตร์

ที่มา; <https://en.wikipedia.org/wiki/Pieta>

การลบในงานจิตรกรรม หมายถึงการทำให้ภาพลักษณ์ที่สร้างขึ้นมากถูกปิดกั้นเหมือนถูกลบออกไป อาจจะลบทั้งหมดหรือบางส่วน หรืออาจจะลบตรงไปตรงมาด้วยฝีแปรง หรือลบเพื่อให้เกิดความหมายใหม่จากการจัดองค์ประกอบทางจิตรกรรม

การกลบในทางจิตรกรรม เพื่อก่อเกิดความหมายใหม่อาจทำได้หลายวิธี ดังเช่น การทำให้ของเดิมขาดความชัดเจน สามารถทำได้ด้วยการใช้สีป้ายลงไปบางๆแต่ยังเห็นของเดิมอยู่ หรือใช้เทคนิคแบบรสนิยมสาธารณทั้งการทูนและคิซ มาจัดองค์ประกอบใหม่เพื่อกลบความเป็นศิลปะชั้นสูง เป็นการกลบบนใช้ความหมาย เช่น เอาภาพทันสมัยมากลบภาพของโลกในอดีตที่ดูขลังและศักดิ์สิทธิ์

การฆ่าในทางจิตรกรรม คือการทำลายของเดิม ดูแล้วสามารถรับรู้ได้ถึงการทำลายภาพที่มีมาก่อนหน้า อาจจะมีทั้งฆ่าของเก่า ฆ่าด้วยตัวเอง รูปแบบ+เทคนิคทางศิลปะที่จะสื่อลักษณะบวกรหรือลบ

ภาพที่ 2 เทคนิคการลบ, กลบ, ฆ่า ที่ประกอบกันในงานจิตรกรรม

ที่มา; Hutangkoon, P. (2018)

3.3 การสร้างภาพร่างจากผลการสังเคราะห์และการวางแผนในเรื่องรูปแบบและเทคนิคจิตรกรรม

ขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์เชื่อมต่อข้อ 3.1 และ 3.2 ซึ่งได้วางแนวทางไว้ 2 แบบ

แนวทางแรกเป็นการคิดค้นวิธีการทางศิลปะแบบสร้าง ลบ กลบ ฆ่า นำเนื้อหา

จากภาพร่างที่ 1,2,3 (ภาพประกอบที่ 3,4,5) ผู้วิจัยคิดว่าจากความสำเร็จของวัฒนธรรมนี้ จำเป็นต้องพึ่งพาวิญญูณโลกที่พร้อมจะสลัดพันธนาการต่างๆทิ้งแม้แต่ความเป็นชาติ เพื่อรับความทันสมัยตามยุทธศาสตร์การตลาดแห่งโลกธุรกิจ ภาพสัญลักษณ์ที่นำมาจึงน่าจะเป็นสาวหนุ่ม โดยเฉพาะหญิงสาวที่มักเป็นเหยื่อการโฆษณา และในแนวทางนี้รูปแบบงานศิลปะจะแสดงถึงความเป็นมนุษย์พันธุ์ใหม่จากผลพวงของวัฒนธรรมนี้ คือ

ทำให้มนุษย์หญิงสาวเป็นเหมือนหุ่นยนต์ที่ไม่สามารถคิดเองได้แต่มีแค่อารมณ์ความรู้สึก ก่อนจะถูกเทคนิคทางศิลปะที่มีความโดดเด่น แสดงฝีแปรงการลบ กลบ ขำ ลงบนภาพหญิงสาว ทั้งนี้ภาพผลงานสำเร็จจะต้องสามารถปลุกปั่นผู้ชม ให้ได้อารมณ์ความรู้สึกจากประเด็นที่ต้องการ

แนวทางที่สองเป็นการให้ความสำคัญกับเนื้อหามากกว่าเทคนิค

จากภาพร่างที่ 3,4 (ภาพประกอบที่ 6,7) ผู้วิจัยใช้เนื้อหาที่มีสัญลักษณ์ง่ายต่อการเข้าใจ คือเรื่องของความเก่าใหม่ และความเป็นธรรมชาติกับสิ่งประดิษฐ์ โดยนำเสนอในรูปแบบค่อนข้างเหมือนจริง ไม่มีเทคนิคลบ กลบ ขำ ในทางศิลปะ

1 ภาพร่างที่ 1 จูบต้องห้าม

เนื้อหา สื่อโลกอนาคตล้ำยุคที่เราต้องรอรับสิ่งที่กำลังมาถึง ซึ่งไม่ใช่เป็นแค่เครื่องจักรหรือเครื่องมือ แต่ในฐานะเผ่าพันธุ์ใหม่ (แบรนดี้ใหม่, ศรัทธาใหม่) ที่ทรงอำนาจทัดเทียมเสมอภาคมนุษย์ จนสามารถรักกันได้ นี่อาจเป็นภาวะต้องห้าม ภาวะต้องจำยอม ภาวะต้องลืมอดีต

รูปแบบ จำลองภาพวัยรุ่นหนุ่มสาว กำลังจูบกัน เพราะการจูบกันกลายเป็นความหมายของทุกวัยรุ่นทุกชาติ โดยการจูบนี้มีลักษณะไปทางเซ็กซ์และวัยรุ่นผู้หญิงก็เป็นหุ่นยนต์ (ภาพประกอบบทความที่ 5)

เทคนิค วางแผนใช้สีน้ำมันมากลบ ลบ และขำทำลาย ให้ภาพมีลักษณะเบลอๆ ใๆ เพื่อจะสื่อถึงความไม่มั่นคงของสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น

ภาพที่ 3 ภาพร่างที่ 1 จูบต้องห้าม
ที่มา; Hutangkoon, P. (2018)

2 ภาพร่างที่ 2 อย่าลบความทรงจำฉัน

เนื้อหา ต้องการสื่อว่า คนกับหุ่นเอไอ.ก็แทบจะเหมือนกัน เพราะต้องการการดูแลและเซิกระบบโดยผู้ควบคุม และการเซิกระบบเพื่อเน้นผลประโยชน์บางครั้งก็ต้องลบ กลบ ขำความทรงจำเดิมทิ้งไป

รูปแบบ ผู้วิจัยพยายามสร้างความย้อนแย้งด้วยภาพใบหน้าหญิงสาวที่จ้องมา (ภาพประกอบบทความที่ 4)

เทคนิค วางแผนการใช้สีน้ำมันมากลบ ลบ และขำทำลายภาพเดิมให้มากขึ้น เพื่อจะสื่อถึงอารมณ์ของความย้อนแย้ง ความไม่มั่นคง กับเหตุการณ์ตรงหน้า

ภาพที่ 4 ภาพร่างที่ 2 อย่าลบความทรงจำฉัน
ที่มา; Hutangkoon, P. (2018)

3 ภาพร่างที่ 3 ฉันจะเจ็บไหม

เนื้อหา ยังคงสร้างภาพจำลองสาววัยรุ่นที่เป็นหุ่นยนต์หญิงสาว ซึ่งให้ความรู้สึกย้อนแย้งกับลักษณะภาพหญิงสาวจริงๆ ที่ต้องมา โดยต้องการสื่อว่าความเจ็บปวดเป็นสิ่งมาภายหลังความถูกต้องตามกฎหมายของระบบจิตใจ และอารมณ์ความรู้สึกต้องลบไป ถ้าต้องทำให้ระบบหรือกลไกแห่งอำนาจนั้นมีปัญหา

รูปแบบ องค์ประกอบภาพจะขยายส่วนศีรษะใหญ่ขึ้นมา มีส่วนที่เปิดออกตรงแก้มให้เห็นเครื่องยนต์กลไกข้างใน และจะมีมือของช่างกำลังดึงสายไฟสำคัญออกมาให้เห็นการซ่อมแซมเพื่อให้หุ่นยนต์สาวทำงานต่อไปได้ (ภาพประกอบบทความที่ 5)

เทคนิค จะวางแผนใช้น้ำมันมากลบ ลบ และฆ่าทำลาย ให้ภาพมีลักษณะเบลอๆ ไหวๆ เพื่อจะสื่อถึงความไม่มั่นคงของสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมา และจะวาดเพิ่มเติมบางอย่าง เพื่อให้ภาพมีความหมายที่สมบูรณ์

ภาพที่ 5 ภาพร่างที่ 3 ฉันจะเจ็บไหม 2
ที่มา; Hutangkoon, P. (2018)

ภาพร่างที่ 4 ฉันทองการคุณ

เนื้อหา “ฉันทองการคุณ” ต้องการให้เป็นคำพูดที่ออกมาจากปากของหญิงสาวในชุดนาฏศิลป์ เป็นน้ำเสียงอ่อนหวานว่าขอความเมตตาอย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะในภาพนี้ไม่ใช่เรื่องของคู่รัก แต่เป็นภาพนำเสนอความล้ายุคที่มาปะทะกับสิ่งที่กำลังตกยุค และผู้ที่ตกยุคยังคงต้องการเวทีเพื่อตนเองต่อไป

รูปแบบ จะมีการจัดวาง 3 สิ่งที่สำคัญ อย่างแรก เป็นหญิงสาวในชุดนาฏศิลป์ตามศิลปะดั้งเดิมซึ่งชุดร้ายรำนี้จะเป็นศีรษะพญานาค อย่างที่สองได้มาจากเกมส์ที่ผลิตตัวละครให้เป็นมนุษย์กลายเป็นเพศหญิง แห่งอนาคตที่มีประสิทธิภาพเหนือมนุษย์ สุดท้ายคือแบ็คกราวด์จากภาพโมนาลิซ่าที่กำลังถูกพัฒนาเป็นเมือง (ภาพประกอบบทความที่ 6)

เทคนิค ภาพนี้จะลดเทคนิคการลบ กลบ ฆ่า ลงไป แต่ให้ความหมายของภาพแสดงการกลบ ลบ แทนระหว่างของใหม่ของเก่า แฟชั่นและนอกกระแสนิยม

ภาพที่ 6 ภาพร่างที่ 4 ฉันทองการคุณ
ที่มา; Hutangkoon, P. (2018)

ภาพร่างที่ 5 ช่างน่าเห็นใจ

เนื้อหา ความยิ่งใหญ่ระดับ AI. หรืออัจฉริยะสังคมเครื่องจักร คอมพิวเตอร์กลไกต่างๆ มีความรุ่งเรืองเหนือคุณค่าการมีอยู่ของมนุษย์มากขึ้นทุกที เพราะการผลิตสิ่งที่ทรงอำนาจสูงเช่นนี้ก็มีแต่หมู่ผู้คนอำนาจในการซื้อเท่านั้นที่ครอบครอง ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าการมาถึงของวิทยาการระดับสูงไม่ได้มีเพื่อทุกคน ถูกสร้างเพื่อบางกลุ่มที่มีกำลังซื้อที่มากพอ และการได้มาอาจต้องกลบ ลบ ฆ่า บางกลุ่ม บางคน บางสังคม

รูปแบบ จำลองที่ล้อมาจากภาพ ปิเอตา หรือ ปีติ อันแปลว่าความน่าเห็นใจ น่าสงสาร ที่มีภาพพระแม่มารีย์กำลังอุ้มพระเยซูที่ถูกปลดลงมาจากไม้กางเขนอยู่บนดัก แต่ในภาพล้อจะเปลี่ยนพระแม่มารีย์เป็นหุ่นยนต์ AI. ผู้มีความคงทนเกินไป คือไม่มีเรื่องของความเจ็บปวด ความชรา สังขารที่ร่วงโรย กำลังอุ้มโครงกระดูกมนุษย์ผู้ให้กำเนิดเธออย่างเศร้าใจและอาจอยากจะตายตาม (ภาพประกอบบทความที่ 7)

เทคนิค ภาพนี้จะลดเทคนิคการลบ กลบ ฆ่า ลงไป แต่ให้ความหมายของภาพแสดงการกลบ ลบ แทนระหว่างของใหม่ของเก่า แฟชั่นและนอกกระแสนิยม ทั้งวาดสัญลักษณ์บางอย่างที่เกี่ยวกับโลกโลกาภิวัตน์เพิ่มเพื่อให้ภาพมีความหมายที่สมบูรณ์

ภาพที่ 7 ภาพร่างที่ 5 ช่างน่าเห็นใจ
ที่มา; Hutangkoon, P. (2018)

3.4 การปฏิบัติงานสร้างสรรค์

ในการปฏิบัติงานจริงมีส่วนสำคัญคือการทำงานที่ต้องพึ่งภาพร่างที่ได้เตรียมการมาเป็นอย่างดี เพื่อเป็นภาพแทน หรือผลงานจริงที่ต้องนำเสนอสู่สาธารณชนภายใต้ชื่อโครงการนี้ สามารถแยกเป็นส่วนสำคัญได้ 3 ส่วน

ส่วนแรก คือปฏิบัติงานสร้างสรรค์จากภาพร่างทั้ง 5 ภาพดังที่ได้นำเสนอไปแล้วในข้อ 3.3 คือ ภาพร่างที่ 1 จูบต้องห้าม, ภาพร่างที่ 2 อย่าลบความทรงจำฉัน, ภาพร่างที่ 3 ฉันจะเจ็บไหม, ภาพร่างที่ 4 เซ้ระบบใหม่, ภาพร่างที่ 5 ช่างน่าเห็นใจ

ส่วนที่สอง คืออุปกรณ์การทำงานซึ่งนอกจากเฟรมผ้าใบใช้ผ้าใบนอกที่มีความหนา 350 แกรมแล้วจะใช้สีน้ำมันอาร์ทิสต์ยี่ห้อเกรมบลินจากอเมริกา, สียี่ห้อซินิเย่บางหลอด, สียี่ห้อวิลเลียมเบอร์กบางหลอด, สีขาวหลอดใหญ่ของโอลด์ฮอลแลนด์, สีขาวหลอดใหญ่ยี่ห้อดาวินชี, สีอะคริลิก เป็นสีที่สั่งจากโรงงานคุณภาพดีสามารถนำมาใช้รองพื้นและสร้างภาพจำลองเพื่อที่จะลงสีสเปรย์ทับ และสีสเปรย์ ใช้เพื่อสร้างอารมณ์แบบภาพกราฟิตี้

ส่วนที่สาม คือการประเมินผล

3.5 ระยะเวลาการดำเนินการ

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี เริ่มทำการวิจัยเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561-28 กุมภาพันธ์ 2562

ผลการปฏิบัติงานสร้างสรรค์จำนวน 5 ภาพ

จากภาพร่าง 5 ภาพที่จะนำไปสร้างสรรค์เป็นภาพผลงาน ข้าพเจ้าได้ลงมือปฏิบัติการสร้างสรรค์ที่ต้องใช้เวลาตั้งแต่การขยายภาพ และจากการทำงานที่เสร็จสิ้นลงตามการแบ่งออกเป็น 2 คือ

แนวทางแรกเป็นการคิดค้นวิธีการทางศิลปะแบบสร้าง ลบ กลบ ขำ นำเนื้อหา

เป็นภาพผลงานที่ใช้เทคนิคแบบ สร้าง แล้วลบ กลบ ขำ ไปด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เทคนิคมีความสอดคล้องกับชื่อและเนื้อหาโครงการ ดังนั้นในการชมงาน 3 ภาพแรกอาจจะมีจุดเด่นในเรื่องเทคนิคผสมอยู่ด้วยอย่างมาก ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ภาพที่ 8 ภาพที่ 1 จูบต้องห้าม
ที่มา; Hutangkoon, P. (2018)

ภาพที่ 9 ภาพที่ 2 อายาลบความทรงจำฉัน, ภาพที่ 3 ฉันจะเจ็บไหม
ที่มา; Hutangkoon, P. (2019)

คงปฏิเสธไม่ได้ในงานจิตรกรรมว่า รูปแบบของผลงานเมื่อได้เผยตัวเองต่อหน้าผู้ชมนั้น จะเป็นด้านแรกที่สร้างปฏิกิริยาต่างๆ ทั้งความประหลาดใจ ความงาม ความชอบ ไม่ชอบ และในแนวทางแรกที่มีภาพผลงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว 3 ภาพ (ภาพประกอบที่ 8 และ 9) โดยทั้ง 3 ภาพจะมีลักษณะร่วมของการจำลองขึ้นมาจากภาพร่างที่ใช้ขบวนการทางทักษะศิลปะสร้างขึ้นมาอย่างสมจริง ก่อนจะถูกระทำด้วยเทคนิค ลบ กลบ ขำ คล้ายๆกันทั้ง 3 ภาพ

ในส่วนของรูปแบบทั้ง 3 ภาพจะเป็นใบหน้าหญิงสาววัยรุ่นที่ดูมีหน้าตา สีหน้า แม้จะดูเป็นคนต่างประเทศบ้าง แต่ก็แสดงความเป็นคนหนุ่มสาวค่อนข้างไปทางวัยรุ่น ดังที่ได้สรุปประเด็นว่า “วัยรุ่นโลกถูกสร้างขึ้นมาให้เป็กลุ่มเป้าหมายหลักของวัฒนธรรมนี้” เพราะวัยรุ่นจะไม่เอาตัวเองไปผูกพันกับสิ่งใด ๆ แม้แต่ลักษณะชาติของตัวเอง แต่จะสนใจอยู่กับสิ่งใหม่ๆ ทันสมัยที่พร้อมและซื้อและครอบครอง ในภาพยังทำให้มนุษย์สาว ๆ เหล่านี้ได้กลายเป็น เอไอ. หรือหุ่นยนต์อัจฉริยะที่มีเครื่องยนต์กลไก แต่ความอัจฉริยะของการคิด รู้สึกต่างๆ เหล่านั้นจะดำเนินไปได้ ก็ขึ้นอยู่กับผู้กำหนดหรือผู้เซ่ระบบที่เป็นเสมือนผู้กำหนดความคิดและการกระทำต่างๆ ในสังคม และเมื่อพิจารณาต่อไปจะเห็นว่าทั้ง 3 ภาพมีเทคนิคการ ลบ ลบ ขำ ด้วยฝีแปรงที่รุนแรงของผู้

สร้างสรรค์เอง ซึ่งการใช้ขบวนการทางเทคนิคแบบนี้เพื่อชวนให้เกิดการคิดต่อ แม้การคิดต่ออาจเริ่มต้นด้วยว่า “จะบรรยายสีกลบทับทำไมวะ” แต่ในส่วนของผู้สร้างสรรค์ต้องการให้อ่านาจอของการลบ กลบ ฆ่า ทางเทคนิค หลังจากที่ได้สร้างภาพขึ้นมาแล้ว ได้แสดงถึงภาวะอารมณ์บางอย่าง (ซึ่งอาจจะเป็นภาวะอารมณ์ของสังคม) แสดงความไม่จีรังแน่นอน ทุกอย่างพร้อมจะโดนคว่ำกระดาน เพื่อรอสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นมาทับถมต่อไป

แนวทางที่สองเป็นการให้ความสำคัญกับเนื้อหามากกว่าเทคนิค

เป็นภาพที่ใช้เนื้อหาที่สามารถเข้าใจได้ง่ายๆ แบบของใหม่ที่เข้ามาทำลาย ลบ กลบ ฆ่า ของเก่า ภาพผลงานที่นำเสนอจะใช้เทคนิคเขียนค่อนข้างเหมือนจริง ที่ผู้ชมสามารถสังเกตและเข้าใจง่าย

ภาพที่ 10 ภาพที่ 4 ฉันทองการคุณ และภาพที่ 5 ช่างน่าสงสาร
ที่มา; Hutangkoon, P. (2019)

ในส่วนของการแนวทางที่ 2 นี้จะมีภาพผลงานขนาดใหญ่ที่เสร็จสมบูรณ์ 2 ภาพ (ภาพประกอบที่ 10) ในแนวทางนี้จะไม่ใช่เทคนิคที่เอาสีน้ำมันมา ลบ กลบ ฆ่า ภาพจะสร้างตามภาพร่างด้วยทักษะทางศิลปะอย่างสมจริง แต่ความโดดเด่นของภาพจะเป็นสัญลักษณ์ที่ไม่มี ความซับซ้อนยากแก่การตีความทั้ง 2 ภาพ ซึ่งผู้สร้างสรรค์ได้วางผลลัพธ์ที่จะเกิดไว้ว่า ด้วยการเขียนแบบเหมือนจริงและสมจริง จะทำให้ผู้ชมงานจะมีสมาธิกับเนื้อหาที่ดูชัด, ย้อนแย้ง หรืออาจจะจริงอย่างที่คาดไม่ถึงกับโลกทุกวันนี้ รูปนี้จะแสดงถึงจิตวิญญาณเก่าอันศักดิ์สิทธิ์ และสิ่งใหม่ที่มาแทนธรรมชาติ ล้วนคือตัวเร่งจากวัฒนธรรมสร้าง ลบ กลบ ฆ่า แม้จะต้องฆ่า กลบ ลบ กติกาเดิมให้เบลอจาง ตลอดจนหายไป จึงหวังว่าความเหมือนจริงสมจริงของภาพ รวมทั้งความแปลกพิสดารของภาพสัญลักษณ์จะสามารถดึงดูดผู้ชมให้หยุดมองพิจารณา และเข้าใจ

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

โครงการสร้างสรรค์จิตรกรรมร่วมสมัยวัฒนธรรมสร้าง ลบ กลบ ฆ่า ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว ซึ่งสำหรับการทำงานจิตรกรรมประเภทนี้ ข้าพเจ้าอยากจะเรียกว่าเป็นจิตรกรรมแนว Conceptual painting เพราะเป็นการสร้างสรรค์ภายใต้แนวความคิดที่เกิดจากความสงสัยที่เกิดขึ้นต่อยุคสมัยของเรา ดังเช่นการนำเสนอประเด็น “วัฒนธรรมสร้าง ลบ กลบ ฆ่า” ที่ได้ลำดับการทำงานตามระบบโครงสร้างวิจัย ซึ่งโดยส่วนตัวของผู้สร้างสรรค์ที่ได้อยู่ใกล้ชิดโครงการมาตลอดสามารถสรุปผลได้ว่า วัฒนธรรมนี้คือเรื่องของวัยรุ่นคนหนุ่มสาวผู้ตกเป็นกลุ่มเป้าหมายของการบริโภคทำกำไรแบบไม่ลืมหูลืมตาของ “ยุคสุขนิยม” “ธุรกิจข้ามชาติ” “โลกโลกาภิวัตน์” “โลก 4จี, 5จี” ฯลฯ ซึ่งแล้วแต่จะเรียก แต่โดยเนื้อแท้ของมันก็ต้องสร้างสิ่งใหม่ๆ และลบ กลบ ฆ่า เบลอสิ่งเก่าๆอันจะเป็นอุปสรรคทั้งหลายตามยุทธศาสตร์การตลาดที่ต้องลงทุน ชื่อ ขาย ทำกำไร และที่น่ากลัวกว่าคือรัฐบาลของประเทศก็เห็นดีเห็นงามกันไปหมด และอย่างไรก็ตามบทสรุปของผู้สร้างสรรค์แต่เพียงเท่านี้ก็ยังไม่

ถือว่าไม่มีความสมบูรณ์ ความสมบูรณ์จะเกิดได้เมื่อภาพผลงานทั้งหมดได้ถูกนำเสนอต่อผู้ชมเพื่อรับการประเมินในรูปแบบนิทรรศการศิลปะ

ในส่วนของการนำเสนอแนะสำหรับผู้สนใจทำงานจิตรกรรมแบบ Conceptual painting ข้าพเจ้าเชื่อว่าในยุคปัจจุบันมีทางเลือกมากมายที่จะสร้างสรรค์งานจิตรกรรมในรูปแบบต่างๆอย่างเป็นอิสระจากลัทธิในประวัติศาสตร์ศิลป์ แต่สำหรับการทำงานจิตรกรรมในลักษณะแบบที่มีข้อมูลต้องวิเคราะห์ใคร่ครวญ โดยเนื้อหา มีประเด็นเกี่ยวข้องกับความเป็นไปของสังคม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ การเมือง อันส่งผลกระทบต่อประชาชน ก็ยังน่าสนใจเสมอเพราะงานจิตรกรรมยังเป็นสื่อสำคัญที่นอกจากจะไวต่อการเสพรับ ยังสามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าได้พร้อมๆกันอย่างน่าสนใจ เช่นเดียวกับวรรณกรรม หนังสือนวนิยาย กวี ดนตรี ทั้งสามารถกลายเป็นแหล่งศึกษาอีกประเภทหนึ่งที่ทุกเพศ

Reference

- Alias of Ksenija Pantelić. (2016). *What is Contemporary Art and How Can We Define it Today?* Retrieved 2018, October 12, from <https://www.widewalls.ch>.
- Alias of Ksenija Pantelić (2016) Jeff Coons – Lady Gaga, Gazing Ball. Retrieved 2018, October 12, from <https://www.widewalls.ch>.
- Akkabut, W. (2005). *Inside and Out: Collection of Interviews and Contemporary Art Articles: A Summary of Postmodern art*. Bangkok: Scale Publisher. (in Thai)
- Brandon Taylor, (2005). *Art Today: The Politic of Painting : 1972-1990, Something called Postmodernism*. London: Laurence King Publishing.
- Brienna. (2018). *The Build Brand Awareness Test*. Retrieved 2018, September 12, from <https://www.lyfemarketing.com/blog/build-brand-awareness>.
- Brienna. (2018). *How many of these brands did you know exactly what/who they were after just milliseconds?*. Retrieved 2018, September 12, from <https://www.lyfemarketing.com/blog/build-brand-awareness>.
- Chareonsinan, C. (2006). *State-nation and new world order (lack)*. Bangkok: Wikipat Publishing. (in Thai)
- Chareonsinan, C. (2006). *Popular structure Behind the popular structure With the study of political science*. Bangkok: Wikipat Publishing. (in Thai)
- Chaiyaphum, C. (2007). *Post Modern*. Bangkok: Openbook. (in Thai)
- Chareonsinlarn, C. (2013). Value of Postmodern Concept. *Wipasa Magazine*, 49(16). (in Thai)
- Donald E, Weatherbee. (Kiatichai Phongphanit), (2013). *ASEAN International Relations in Southeast Asia*. Bangkok: Saengdao Publishing. (in Thai)
- Gina Keller. (2017). *Pavalesa, Feminist Art for Everyone*. Retrieved 2018, October 10, from <https://nastywomanlipgloss.com/blogs/its-a-nasty-world/feminist-art>.
- Jerry, S. (2018). *Beautiful young American teen girl in western wear posing outdoors*. Retrieved 2018, September 15, from <https://www.shutterstock.com/>
- Klaus, Honnef. (1995). *Contemporary Art*. Cologne: Benedikt Taschen Verlag GmbH.

- Klein, N., and Hongthong, P. Translation, (2012). *Nologo*. Bangkok: Fah Same Publishing. (in Thai)
- Lauretta, Roberts. (2016). *Fashion and London was staunchly pro-Remain but Britain votes Brexit*. Retrieved 2018, September 12, from <https://www.theindustry.fashion/>
- Tangchalo, I. (2007). *Advanced Teaching and Creative Painting Methods*. Bangkok: Amarin Printing and Perspiration. (in Thai)
- Uaanant, M. (2002). *Dictionary of art terms*. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)

ผู้เขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปริทรรศ หุตางกูร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280
E-mail : paritat_hut@nstru.ac.th